

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

PdC

Escola Josep Maria de Sagarra

Pg. Vall d'Hebron 64

Barcelona

Aprovat al març del 2020

ÍNDEX

1. Introducció	pàg. 2
2. Marc legal.....	pàg. 4
3. Context.....	pàg. 5
4. Diagnosi.....	pàg. 6
5. Accions que afavoreixen la bona convivència al Sagarra.....	pàg. 8
6. Objectius generals i específics.....	pàg. 10
7. Protocols d'actuació.....	pàg. 16
7.1. Protocol de detecció.....	pàg. 21
7.2. Protocol d'intervenció.....	pàg. 22
8. Seguiment i avaluació del projecte de convivència.....	pàg. 25
9. Publicació i difusió d'aquest document.....	pàg. 26
10. Aprovació del projecte de convivència.....	pàg. 26
11. Annexos.....	pàg. 27
I. Temes Projecte de Convivència.....	pàg. 27
II. Conceptes clau.....	pàg. 28

1. INTRODUCCIÓ

El present document PROJECTE DE CONVIVÈNCIA, engloba el conjunt d'accions encaminades a la millora de la convivència a l'escola Josep Maria de Sagarra. La seva elaboració és fruit de l'anàlisi de la realitat del nostre centre, per part de tota la comunitat educativa.

L'escola és el reflex de la societat i, alhora, un espai privilegiat on tots els ciutadans i ciutadanes adquireixen uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius bàsics ha de ser ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat. (Declaració de la Seu d'Urgell. 4t Congrés "Educació i Entorn". La Seu d'Urgell. 2008)

La missió d'aquest Projecte és capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat per a la convivència i la gestió positiva de conflictes, amb l'objectiu de crear una atmosfera de treball i una convivència segura i saludable. D'aquesta manera contribuïrem a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat.

Es reflexaran les intervencions que el centre porta a la pràctica diàriament a l'escola, i farem noves propostes per desenvolupar.

És una eina oberta que haurà de ser avaluada i enriquida segons les circumstàncies i l'efectivitat de les mesures previstes per a la seva aplicació.

"Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona, i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat." (Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

Els elements que intervenen en un projecte de convivència són complexos. És per això que el departament d'educació ha delimitat l'acció en diferents temes que ha considerat imprescindibles per al desenvolupament d'un bon clima de convivència (veure Annex 1).

Enguany hem decidit, després d'una diagnosi en la que ha participat tota la comunitat educativa, començar pel tema "**Educar en la gestió positiva dels**

conflictes”.

Quan es produeixen situacions que atempten la convivència calen mecanismes d'actuació. És per això que són necessàries les orientacions i els protocols per restaurar la relació entre les parts, reparar-ne els danys i aportar-hi resolucions positives o fer la comunicació a les autoritats pertinents, si escau. Aquest document ofereix diferents protocols d'actuació, seguint el marc legal i les orientacions del govern de la Generalitat de Catalunya, el qual coordina els departaments de treball, afers socials i famílies i d'ensenyament.

Al mateix temps, el present document remet a les NOFC del centre per tal de gestionar, articular i donar sentit a les actuacions i processos que es puguin dur a terme.

2. MARC LEGAL

El present document es basa en la normativa vigent que tot centre concertat per la Generalitat de Catalunya ha de contemplar:

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.

El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

El Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

Acord GOV/79/2016, de 14 de juny, pel qual s'aprova el Protocol d'actuació entre els departaments de treball, afers socials i famílies i d'ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu.

3. CONTEXT

L'Escola pública Josep Maria de Sagarra és un centre de titularitat pública d'una línia dependent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Situada al Passeig de la Vall d'Hebron número 64-70, pertany al barri de Penitents al nord del districte de Gràcia, a la frontera amb el districte d'Horta-Guinardó.

L'edifici va ser creat l'any 1973. Durant el curs 2007-2008 es va traslladar a l'escola Pirineus, per poder portar a terme la remodelació total. Durant molts anys el centre va arrossegar l'estigma de la segregació. A l'any 2012 es decideix entrar a formar part d'una experiència pilot per combatre la segregació escolar, el Programa Magnet. Aquesta decisió marca un abans i un després en la història del Sagarra.

La tipologia de famílies cada cop s'ha anat fent més heterogènia al llarg d'aquests últims anys degut a la renovació pedagògica de l'escola i gràcies a l'impuls del Programa Magnet que ha atret famílies amb un perfil social i cultural molt divers. Cada cop hi ha més famílies catalanes, sobretot a infantil i alumnes que s'han incorporat a Primària, i famílies de diferent origen (Sud-Amèrica, Asia i magreb). La matrícula viva s'ha reduït considerablement en els darrers anys.

L'escola ha promogut sempre la participació de tota la comunitat educativa, però és en els darrers anys, amb la consolidació del Programa Magnet i l'arribada de famílies atretes pel Projecte, que l'escola articula amb l'AFA la participació més activa de les famílies.

La relació i participació de les famílies a l'escola és un principi del nostre projecte educatiu. La creació d'un context acollidor i actiu que afavoreixi el diàleg és fonamental i és aquí on es centren els esforços. L'escola ofereix a les famílies espais on participar i compartir a partir de provocacions artístiques: les accions performatives. Aquestes accions intenten enfortir el vincle a l'escola, la cohesió i la convivència a través de propostes artístiques obertes i compartides per tota la comunitat educativa.

La comunicació i participació de les famílies és necessària perquè en la mesura en que treballem plegats, orientant-nos en una mateixa direcció es reforça el projecte d'escola amb unes finalitats compartides respecte al desenvolupament integral de l'infant i la cohesió social de la comunitat. L'associació de famílies (AFA) té com a finalitat bàsica el foment d'aquesta implicació i participació. Comparteix intencions i contribueix a millorar el projecte educatiu i de convivència amb la seva participació, reflexions i aportacions de serveis (extraescolars, servei acollida, casals...).

4. DIAGNOSI

Per fer partícip a tota la comunitat educativa del projecte de convivència, es van passar unes enquestes per fer la diagnosi de la convivència al centre. El tema triat va ser **“Educar en la resolució positiva dels conflictes”**.

Punts molt forts

- Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació.
- Disposem d'estratègies concretes per a implicar les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit de l'aula.
- Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'educació en la gestió i la resolució de conflictes lleus.
- Potenciarem aquests punts per encarar els més febles.

Punts forts

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir que els alumnes desenvolupin les competències per conèixer i l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Disposem d'activitats i projectes de centre que promouen l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Disposem d'un projecte de mediació que orienta i organitza les actuacions corresponents per a tots els membres del centre.
- Estimulem el compromís de l'alumnat amb l'educació en la gestió positiva dels conflictes per fomentar la prevenció a l'aula.
- Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Ensenyament.
- Implicuem les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes dels seus fills i filles.
- Impulsem des de totes les àrees la gestió dels conflictes d'aula mitjançant estratègies de gestió positiva.
- Participem en les trobades de convivència i mediació del territori per fomentar el treball en xarxa.
- Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat per educar la gestió positiva dels conflictes entre iguals.

Punts febles

- Avaluem el funcionament dels processos d'educar en la gestió positiva dels conflictes i del servei de mediació i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per educar en la gestió positiva dels conflictes.

- Disposem d'alumnat format en el programa de mediació escolar en el grup-classe.
- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de la mediació.
- Ens coordinem amb les entitats culturals, esportives i de lleure per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Fem participar la xarxa de suport entre iguals en l'educació de la gestió positiva dels conflictes.
- Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió positiva de conflictes.
- Incorporem l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes.
- Utilitzem estratègies i metodologies d'aula que afavoreixen l'educació en la gestió positiva del conflicte.

Punts molt febles

- Tenim en compte els recursos del territori per educar en la gestió positiva dels conflictes.

5. ACCIONS QUE PROMOUEN LA BONA CONVIVÈNCIA AL SAGARRA

La participació i la coresponsabilitat de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn amb l'objectiu:

- *aconseguir una actuació compartida i coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, basada en l'acord i la norma i concretada amb fermesa, rigor i afecte.*
- *L'actuació global i integral perquè amb mesures parcel·lades no s'aconsegueix un clima necessari per a la convivència.*
- *La descentralització perquè cal que les decisions siguin contextualitzades. Un Projecte de Convivència ha de respondre a una necessitat percebuda col·lectivament, ha de ser flexible i ha de ser fruit d'un procés d'aprenentatge dels diferents agents educatius.*
- *La normalitat, per tal d'adoptar, sempre que sigui possible, les propostes més clares, més properes i més integradores.*
- *La millora constant de les actuacions, per tal de donar una resposta ajustada a les necessitats més greus i més urgents i establir els instruments i els indicadors que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius.*

(Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

Tot seguit es mostren les accions més rellevants que es desenvolupen a l'Escola Sagarra en relació amb la promoció de la bona convivència al centre educatiu i relacionades amb els objectius generals i específics i que s'expliquen al *Llibre d'estil* del Sagarra.

1. Acollir totes les persones que entren a l'escola: alumnat, famílies, professorat, personal de l'escola.

- **Alumne nou:**
  - Entrevistes amb l'alumne/a nou i la seva família per conèixer l'alumne i la família i establir un bon vincle de confiança i fer un bon acolliment
  - Acollida a l'aula per conèixer al grup classe i les instal·lacions del centre i fer vincles amb els companys i companyes i familiaritzar-se amb l'espai.
  - Acollida a l'aula d'alumnes amb NEE per acollir l'alumnat amb dificultats específiques a l'aula.
  - Entrevista amb la família per conèixer a l'alumne i a la família. El mateix dia de l'entrevista és bo que el nen/a tingui preparat tot el què

necessita en el dia a dia (foto al calaixet, foto d'aniversari, espai pel got...) per a poder-li ensenyar.

- Avisar uns dies abans a la resta del grup que s'incorporarà un alumne nou/va.
- Presentació de l'alumne nou/va a la resta del grup-classe. Convidar als companys a ensenyar els espais de l'escola a l'alumnat nou, així com incitar-lo a la participació dels seus jocs tant en el pati com a l'aula.

● **Personal nou**

- Entrevista per donar a conèixer el Projecte Educatiu de Centre i la cultura de l'escola.
- Presentació a tot el personal de l'escola Conèixer per acollir a la persona que s'incorpora a la comunitat educativa.
- Assignació del professorat acompanyant que farà de mentor i acompanyarà a la persona que s'incorpora a la comunitat educativa.
- Pla d'acollida mestres nous/noves per garantir la línia d'escola i vetllar per la continuïtat i desenvolupament del projecte educatiu.
- Familiaritzar al nou membre del personal amb els espais i aules que farà servir, així com en les dinàmiques característiques de la comunitat.
- Traspàs d'informació del grup-classe assignat.
- En una de les reunions de comunitat s'explica al nou membre quins són els projectes específics del seu grup.

● **Famílies noves**

- Presentació de l'escola per oferir la possibilitat de donar a conèixer l'escola a totes les famílies interessades en el nostre PEC.
- Canals de participació per donar a conèixer a les famílies noves els canals de participació, tant a nivell pedagògic com a nivell institucional i animar-los perquè en formin part de manera activa.
- Reunió psicopedagògica (Per famílies amb un fill/a amb NEE) per conèixer les necessitats específiques de l'alumnat NEE i coordinar una resposta adequada a les mateixes.
- Posar en contacte la nova família amb les delegades/ts d'aula.
- La tutora fa una entrevista amb la família i/o tutors legals el més aviat possible.
- A P3 s'omple un qüestionari amb la família sobre la seva història.
- Explicar el funcionament general de l'escola (entrada relaxada, got, esmorzar...).
- Posar en contacte la nova família amb les delegades/ts d'aula.

2. Promoure la participació de la comunitat educativa com ara:

- Les accions performatives amb tota la comunitat.
- Programes d'interrelació d'edats: acompanyants lectors, jornades Sagarra,

Festes populars Castanyada), Santa Cecília

- 3. L'acció tutorial per prevenir, detectar i gestionar conflictes.**
  - Tutories d'aula

6. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

Els objectius del Projecte de convivència tenen el seu marc de referència en el Projecte Educatiu de Centre (aprovat el 30 de maig de 2019).

A partir dels punts febles i molts febles de la convivència al nostre centre, s'han elaborat els objectius generals i específics del PdC.

Els 2 **objectius generals** que ens plantejem són:

1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
2. Ajudar a cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.

1. OBJECTIU GENERAL: Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.			
1.1. OBJECTIUS ESPECÍFIC Constituir i dinamitzar la Comissió de convivència		INDICADORS	
		<ul style="list-style-type: none"> • Existència de la comissió de convivència • Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència 	
ACTUACIONS CENTRE	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
1.1.1. Constituir la comissió de convivència amb els membres del Consell escolar.	Consell escolar	Directora	1r Trimestre del curs 18-19.
1.1.2. Establir calendari/periodicitat de reunions	Calendari escolar	Directora	1r Trimestre del curs 18-19.
1.2. OBJECTIUS ESPECÍFIC Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència al centre.		INDICADORS	
		<ul style="list-style-type: none"> • Existència sobre una diagnosi sobre la situació de la convivència al centre. • Relació de sectors participants en la diagnosi. 	
ACTUACIONS CENTRE	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
1.2.1. Elaborar enquestes de diagnosi per als diferents sectors de la comunitat educativa: mestres, alumnes, famílies, PAS i monitoratge.	Enquestes	Equip directiu	2n Trimestre del curs 18-19.
1.2.2. Fer reunions pel buidatge i anàlisi de les enquestes.	Enquestes de diagnosi	Directora/Comissió de convivència	2n Trimestre del curs 18-19

1.3. OBJECTIUS ESPECÍFIC		INDICADORS	
Sensibilitzar al claustre en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes.		<ul style="list-style-type: none"> • Trobades amb el claustre per fer xerrades sobre la resolució positiva dels conflictes. • Relació d'acords presos a les diferents xerrades sobre la gestió positiva dels conflictes. • Existència de la comissió de convivència • Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència 	
ACTUACIONS CENTRE	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
1.3.1. Programar xerrades amb l'equip de mestres sobre els conflictes, anàlisi del seu origen i la resolució positiva d'aquest.	Experiències compartides de l'equip de mestres. Article: Mediación, arbitraje y demás vías de gestión de conflictos en contextos educativos	Equip directiu	1r Trimestre del curs 20-21.
1.3.2. Analitzar en equip els conflictes que es produeixen més sovint entre l'alumnat per dissenyar actuacions que rebaixin la freqüència.	Pauta d'observació Reunions d'equip per analitzar conflictes	Cap d'estudis/ Claustre Equip de monitors de l'espai de migdia	2n trimestre del curs 20-21
1.4. OBJECTIUS ESPECÍFIC		INDICADORS	
Incorporar als documents de centre l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació.		<ul style="list-style-type: none"> • Concreció de les actuacions a la PGA sobre l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de la mediació. • Identificació a les NOFC de pràctiques de reconciliació, rehabilitació i compromís per a la resolució de conflictes. • Actualització del pla d'acció tutorial. 	
ACTUACIONS CENTRE	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
1.4.1. Incorporar als documents de centre l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la mediació.	PGA, NOFC, Programacions	Equip Directiu	Cada cop que s'aprovin noves actualitzacions i/o aportacions.

2. OBJECTIU GENERAL: Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.

<p>2.1. OBJECTIUS ESPECÍFIC</p> <p>Potenciar les habilitats i competències socioemocionals necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.</p>		INDICADORS	
		<ul style="list-style-type: none"> • Relació de nous espais de diàleg i reflexió entre infants, i entre infants i docents • Delegats i delegades a cada classe de Primària. • Programes de relació d'ajuda i aprenentatge entre iguals. • Pla d'acció tutorial d'actuacions per desenvolupar les competències socioemocionals de l'alumnat. • Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes • Cursos en els quals es desenvolupen accions per formar en competència socioemocional • Sessions informatives amb les famílies. 	
ACTUACIONS CENTRE	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
2.1.1. Crear espais de diàleg i d'altres espais de reflexió informals entre infants, i entre infants i docents que fomentin la gestió positiva dels conflictes..	Sessions de tutoria/ Assemblees d'aula /Consell dels infants / Racó de diàleg / Servei de mediació/ Tutoria compartida/ Pràctiques restauratives	Cap d'estudis Claustre	Inici 1r Trimestre del curs 20-21 Durant tot l'any
2.1.2. Implementar la figura del delegat del classe.	Assemblea alumnes per escollir delegats/des	Cap d'estudis Tutors/es d'aula	Inici del 1r Trimestre de cada any
2.1.3. Implementar programes que fomentin les relacions d'ajuda i aprenentatge entre iguals.	6è acompanya al alumnes de P3 durant tot el curs /Tutoria entre iguals /Aprenentatge entre iguals /Treball cooperatiu/ Vigilants del reciclatge al pati.	Cap d'estudis Tutors/es	Inici 1r Trimestre del curs 20-21 Durant tot l'any
2.1.4. Elaboració del pla d'acció tutorial.	Actual Pla d'acció tutorial	Equip Directiu	3r Trimestre del 2021

2.2. OBJECTIUS ESPECÍFIC		INDICADORS	
Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.		<ul style="list-style-type: none"> • Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors • Relació d'actuacions que promouen l'ajuda entre iguals en el centre 	
ACTUACIONS CENTRE	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
2.2.1. Dissenyar horaris que contempli activitats comunitàries que enforteixin la pertinença a l'escola i la cohesió.	Tasques singulars de les comunitats	Cap d'estudis i equip de mestres	1r trimestre curs 20-21
2.3. OBJECTIUS ESPECÍFIC		INDICADORS	
Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.		<ul style="list-style-type: none"> • Processos de participació dels infants en la formació de l'equip de mediació. • Existència d'un equip de mediació. • Valoració positiva dels alumnes • Relació d'actuacions promogudes des de l'escola a les entitats de l'entorn (Districte, CRP...) 	
ACTUACIONS AULA	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
2.3.1. Formar a l'alumnat en mediació escolar	Activitats d'aula informatives i formatives	Cap d'estudis Tutors/es	1r trimestre curs 21-22
2.3.2. Animar a l'alumnat a formar part de l'equip de mediació.	Dinamitzacions que fomentin la voluntat de ser mediador.	Cap d'estudis Tutors/es	1r trimestre curs 21-22
2.3.3. Garantir que a cada aula hi hagi alumnat format en mediació escolar.	Triar un mediador	Tutors/es	1r trimestre curs 21-22

ACTUACIONS ENTORN	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
2.3.4. Promoure que les entitats de l'entorn incloguin entre les seves actuacions activitats i tallers sobre habilitats per gestionar.	Tallers a nivell de Districte, CRP, entitats...	Equip directiu	Al llarg del curs 20-21

7. PROTOCOLS D'ACTUACIÓ

*Nota: Tot aquest apartat s'ha extret de les NOFC. Està en procés d'actualització.

7.1 Mesures de promoció de la convivència.

Un dels objectius principals del centre ha de ser promoure una convivència pacífica i tolerant entre tots els membres de la comunitat educativa. Aquestes mesures no es poden fonamentar comptant només amb les mesures correctores d'actituds contràries a la convivència. És per aquest motiu que s'afavoriran totes les actuacions que millorin i facilitin el clima d'entesa i cordialitat en el centre.

D'aquesta manera s'apostarà per:

- Actuacions a nivell de tutoria amb el gran grup.
- Actuacions dels tutors i tutores amb nens i nenes de manera individualitzada.
- Actuacions en petit grup.
- Apostar per la reflexió, el diàleg, la cooperació i la relació com a motors reguladors de comportaments.
- Consensuar i compartir criteris amb els serveis dependents del centre.
- Consensuar i compartir criteris amb les famílies de l'alumnat.

7.2 Comissió de convivència.

La comissió de convivència està formada per: la Director/a, la Cap d'estudis, 2 mestres i 4 representants de famílies i és l'encarregada de gestionar conflictes greus que es generin al centre i d'assessorar al director o directora en la presa de decisions vers expedients oberts.

A més, l'escola Josep Maria de Sagarra ha cregut important tenir un protocol específic per a la prevenció i detecció de conductes d'assetjament com a part molt important del Projecte Educatiu dels nostres alumnes. Aquest protocol recollirà el contingut de les accions que caldrà portar a terme amb la intenció que sigui d'utilitat per a tota la comunitat escolar. **Totes les formes de violència constitueixen una violació dels drets fonamentals i cal aplicar totes les mesures necessàries per eradicar aquestes situacions d'abús entre la nostra comunitat.**

Aquest protocol ha de servir per prevenir, detectar i donar resposta a qualsevol conducta d'assetjament que tingui lloc a l'escola, i per aclarir els models d'actuació i les competències de cada una de les persones que detectin aquestes situacions dins de l'àmbit escolar.

7.3 PROTOCOL DE DETECCIÓ

Diem que hi ha maltractament entre iguals quan un alumne/a pateix de manera repetida i durant un temps prolongat, accions com insults, rebuig social, intimidació psicològica i/o agressivitat física per part d'algun o alguns companys/es amb la conseqüent victimització de la persona agredida.

No totes les accions agressives, o fins i tot violentes, constitueixen maltractament; conductes freqüents en els centres escolars com baralles entre iguals, canvis d'amics i ruptures, conductes violentes contra el material o mobiliari escolar, indisciplina, disrupció dins i fora de l'aula, entre d'altres, no tenen per què constituir maltractament.

Perquè existeixi una situació d'assetjament cal que es compleixin les següents condicions:

1. Hi ha una relació de domini-submissió en la que sempre un és l'agressor/a i l'altre la víctima.
2. Les agressions es produeixen durant un temps prolongat i de manera reiterada.
3. L'agressor/a ha de tenir una clara voluntat de fer mal a l'altre/a

Circuit de detecció dins del centre

1. Es detecta un possible cas d'assetjament.
2. S'informa a l'equip de tutoria del curs, a l'equip directiu, a la mestra d'Educació Especial (d'ara en endavant anomenada *comissió de seguiment*) del possible cas d'assetjament. Es recull informació del cas a través de testimonis, observació directa i entrevistes amb les persones implicades. Conjuntament es valorarà la gravetat de la situació i es prendran mesures provisionals si s'escau.
3. La comissió decideix aplicar el protocol d'intervenció si hi ha un cas d'assetjament real.

7.4 PROTOCOLS D'INTERVENCIÓ

A. INFORMACIÓ DEL CAS

Un cop verificada la informació de totes les parts implicades en el conflicte, es cita les famílies per informar i buscar estratègies comunes, que ens permetin actuar des de l'escola i des de casa, i així augmentar-ne l'eficàcia.

Aquesta comunicació a les famílies es farà tan aviat com cada situació requereixi i és molt important que s'arribin a uns acords que permetin revisar si el conflicte ha quedat resolt o bé cal buscar noves estratègies que ajudin a solucionar-lo.

Informar les famílies afectades i organismes externs

1. Citar i rebre a la família i a alumne/a víctima en una entrevista individual, on s'informarà dels passos a seguir de la gestió del conflicte. En cas que es donin possibles fets delictius, s'informarà de la possibilitat perquè la família denunciï els fets a l'estament corresponent.
2. Citar i rebre a la família i a l'alumne/a agressor/a en una entrevista individual, on s'informarà dels passos a seguir de la gestió del conflicte. En cas que es donin possibles fets delictius, s'informarà de la possibilitat que l'altra família denunciï els fets a l'estament corresponent, es sol·licitarà la col·laboració de la família perquè ajudi a la resolució del conflicte. En aquesta entrevista es lliura una carta d'avertiment per un comportament inadequat dins del centre.
3. Informar a inspecció i a l'EAP si el cas ho requereix.

B. ANÀLISI DE LA INFORMACIÓ I MESURES A ADOPTAR

Mesures de protecció a la víctima:

1. Vigilància específica per part de tot el personal de l'escola.
2. Tutoria individualitzada dels implicats.
3. Sol·licitar la col·laboració familiar per la vigilància i control dels seus fills.
4. Facilitar mesures d'autoprotecció a la víctima.
5. Demanar la col·laboració dels observadors.

Mesures correctores amb la persona agressora:

1. Petició de disculpes de manera oral o escrita.
2. Participar en un procés de mediació si s'escau.
3. Sol·licitar la col·laboració familiar per la vigilància i control dels seus fills.
4. Proposta d'atenció psicològica externa.
5. Amonestació des de la tutoria i de coordinació. Seguiment del cas pel departament de psicopedagogia.
6. Suspensió del dret a participar en activitats complementàries.
7. Suspensió del dret a assistència a classe o al centre.

8. Obertura d'un expedient disciplinari quan la comissió de seguiment ho consideri oportú.

C. PLA DE TREBALL

Establir un pla de treball per escrit on es recullin les actuacions individuals amb tots els alumnes implicats en el cas (víctimes, agressors, observadors).

Es registrarà de manera escrita tota la informació recollida de les actuacions realitzades. Aquesta informació estarà disponible i compartida per part de la comissió de seguiment i Direcció.

Tal com s'ha descrit anteriorment, la Generalitat de Catalunya ofereix uns protocols que serveixen com a base per a aquesta gestió en qualsevol marc escolar i aquests han de ser els nostres referents sempre que alguna resolució s'escapi de la nostra definició.

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/maltractament_inf_adolesc/index.html

7.3 TIPIFICACIÓ DE FALTES I MESURES CORRECTORES

C. Tipificació de les faltes

Un dels objectius principals del centre ha de ser promoure una convivència pacífica i tolerant entre tots els membres de la comunitat educativa. Aquestes mesures no es poden fonamentar comptant només amb les mesures correctores d'actituds contràries a la convivència. És per aquest motiu que s'afavoriran totes les actuacions que millorin i facilitin el clima d'entesa i cordialitat en el centre. (NOFC JM Sagarra, 2016)

El document Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016 defineix: Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal. Els conflictes greus són aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, entre

d'altres. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

A l'apartat 3 de les NOFC del nostre centre s'especifiquen alguns exemples d'unes i altres amb l'objectiu de definir què és el que considerem conflictes greus i conflictes lleus.

- Es consideren **faltes greument** perjudicials per a la convivència en el centre aquelles marcades en l'article 37 de la Llei 12/2009 de 10 de juliol (LEC):
  - Les injúries, ofenses, agressions físiques, amenaces, vexacions o humiliacions a altres membres de la comunitat educativa (mestres, monitors i monitores, servei de neteja, conserge, administrativa, pares, mares, nens i nenes, ...), el deteriorament intencionat de llurs pertinences i els actes que atempti greument contra llur intimitat o llur integritat personal.
  - Els actes o les conductes a que fa referència l'apartat a. que impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats s'han de considerar especialment greus.
  - L'alteració injustificada i greu del desenvolupament normal de les activitats de centre, el deteriorament greu de les dependències o els equipaments del centre, la falsificació o la sostracció de documents i materials acadèmics i la suplantació de personalitat en actes de la vida escolar.
  - Els actes o possessions de mitjans, objectes, eines o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut, i la incitació a aquests actes.
  - La comissió reiterada d'actes contraris a les normes de convivència del centre.

- Són considerades **conductes lleus** les contràries a la convivència del centre. Són les següents:
  - Totes aquelles recollides en el punt anterior quan no siguin de caràcter greu.
  - Les faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat.
  - Les irregularitats en què pot incórrer l'alumnat, quan no siguin greument contràries a la convivència:
    - Les agressions físiques o verbals lleus contra membres de la comunitat educativa.
    - Realitzar accions que no permetin un normal desenvolupament de les activitats programades en el centre.
    - El deteriorament de les instal·lacions del centre per un mal ús intencionat.

Les mesures d'actuacions i sancions d'aquestes conductes estan especificades a les NOFC.

mesures correctores

A. Criteris a tenir en compte en l'aplicació de mesures correctores i sancionadores.

1. Cap alumne/a pot ser sancionat o sancionada per conductes diferents de les tipificades a la Llei d'Educació de Catalunya o a les Normes d'Organització i funcionament de centre (NOFC).
2. No es pot privar a l'alumnat del dret a l'educació ni del dret a l'escolarització, garantint que en el cas de ser expulsat o expulsada:
  - Rebi la informació i les explicacions de les tasques que es fan a la classe.
  - La correcció de les tasques encomanades.
  - L'assistència a les proves d'avaluació que es duguin a terme.
3. No es poden imposar sancions contràries a la integritat física i a la dignitat personal de l'alumne/a (entenent com a vexació personal, falta de respecte).
4. La resolució de conflictes, sempre inclosa dins del marc d'acció educativa, té per finalitat contribuir al manteniment i millora del procés educatiu de l'alumnat
5. S'ha de vetllar per la protecció dels drets dels afectats i s'ha d'assegurar el compliment dels deures dels afectats.
6. S'ha de garantir la continuïtat de les activitats en el centre amb la mínima pertorbació per a l'alumnat i el professorat.
7. S'han de prioritzar mecanismes de mediació sempre i quan sigui possible.
8. Les mesures correctores i sancionadores han d'incloure, sempre que sigui possible, activitats d'utilitat social per al centre educatiu.
9. La imposició de sancions ha de tenir en compte:
  - El nivell escolar de l'alumnat.
  - Les seves circumstàncies personals, familiars i socials.
  - La proporcionalitat amb la conducta o acte que les motiva.
  - S'han d'ajustar a la LEC.
10. En el cas que, intencionadament o per negligència, es causin danys a les instal·lacions o el material del centre o a les instal·lacions i material dels llocs on es facin activitats complementàries, l'alumnat repararà els danys o restituirà el que s'hagi sostret, sense perjudici de la responsabilitat civil que els correspongui, a ells mateixos o als pares, mares o tutors.
11. Es corregiran i sancionaran conductes realitzades dins del recinte escolar o durant la realització d'activitats complementàries i extraescolars i en els serveis de menjador i/o d'altres organitzades pel centre. Els serveis disposaran d'un reglament disciplinari propi en consonància amb el reglament de l'escola
12. Es corregiran i sancionaran conductes que, encara que dutes a terme fora del recinte escolar, estiguin motivades o directament relacionades amb la vida escolar i afectin altres companys o altres membres de la comunitat educativa.
13. S'ha d'instruir expedient disciplinari per a imposar sancions per conductes greument perjudicials per a la convivència del centre (Veure NOFC).

D. Expedients

- Criteris per a la incoació d'un expedient disciplinari.
  - S'ha d'incoar expedient disciplinari per sancionar les faltes greument perjudicials.

- S'ha de comunicar la incoació de l'expedient a les persones interessades (alumne/a, pares i mares i tutors legals).
  - S'ha de garantir el dret a la recusació, per part dels representant legals de l'alumnat, de l'instructor de l'expedient si es donen les causes legals per fer-ho.
  - Necessitat del tràmit de vista i audiència (els interessats tenen el dret a conèixer el contingut de l'expedient i a ser escoltats).
  - S'ha de garantir el dret de presumpció d'innocència i a la no obligació de declarar en contra d'un mateix.
  - S'ha de garantir el dret a la defensa, sigui a formular al·legacions o a ser escoltat en el procediment.
  - S'ha de garantir el dret a la prova, en el sentit de proposar i que siguin admeses i es practiquin els mitjans proposats per l'expedientat per a la seva defensa.
- Procediment d'incoació de l'expedient.

Procediment ordinari

- Coneixement dels fets (prescriuen als tres mesos de la seva comissió).
- El director/a acorda incoar expedient disciplinari, designa un/a docent la instrucció de l'expedient.
- Se n'informa l'alumne afectat i als progenitors i tutors legals.
- L'instructor/a practica les actuacions que considera pertinents per l'esclariment dels fets.
- L'instructor/a elabora la proposta de resolució provisional.
- L'instructor/a formula la proposta definitiva de resolució.
- El director/a dicta resolució imposant la sanció que correspongui.
- El director/a comunica a l'alumnat i a la família la resolució adoptada.
- Possible presentació de recursos o reclamacions al Consorci d'Educació.

Procediment abreujat.

- Quan, en ocasió de la presumpta comissió de faltes greument perjudicials per a la convivència, l'alumne/a, i la seva família reconeixen de manera immediata la comissió dels fets i accepten la sanció corresponent, la direcció imposa i aplica directament la sanció. Tanmateix, ha de quedar constància per escrit del reconeixement de la falta comesa i de l'acceptació de la sanció per part de l'alumne/a i del seu pare, mare o tutor/a legal.

E. Aplicació de les mesures correctores.

3.1. Conductes contràries a la convivència en el centre.

Faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat. En el casos que es presentin faltes reiterades d'assistència a classe, es seguirà el protocol d'actuació

davant de l'absentisme escolar consensuat per tots els centres escolars de districte i per tots els agents socials que hi intervenen en aquests casos.

3.2. Resta de faltes contràries a la convivència en el centre.

Quan es cometi una falta que no es consideri greument perjudicial per la convivència al centre, el o la mestre/a responsable del grup en aquell moment elaborarà un informe escolar que s'enviarà a la família i que s'arxivarà a l'expedient de l'alumne.

Quan s'acumulin tres informes escolars per faltes contràries a la convivència en el centre, es procedirà a amonestar formalment l'alumne. A partir d'aquest moment només caldran la comissió de dues faltes més per obrir expedient a l'alumne per acumulació de faltes. L'amonestació serà elaborada per la direcció del centre.

3.3. Conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre:

Les sancions a imposar en aquests casos són les següents.

- Suspensió del dret de participar en activitats extraescolars o complementàries.
- Suspensió del dret d'assistir al centre o a determinades classes per un període màxim de tres mesos o pel temps que resti per la finalització del curs acadèmic (si són menys de tres mesos).
- Inhabilitació definitiva per cursar estudis al centre.
- Realització de tasques comunitàries que reparin el dany causat.

3.4. Graduació de les sancions:

S'hauran de tenir en compte els criteris següents:

- Les circumstàncies personals, familiars i socials i l'edat de l'alumnat afectat.
- La proporcionalitat de la sanció amb la conducta o acte que la motiva.
- La repercussió de la sanció en la millora del procés educatiu de l'alumnat afectat i de la resta de l'alumnat.
- L'existència d'un acord explícit amb els progenitors o tutors legals, en el marc de la carta de compromís educatiu subscripta per la família, per administrar la sanció de manera compartida.
- La repercussió objectiva en la vida del centre de l'actuació que es sanciona.
- La reincidència o reiteració de les actuacions que es sancionen.

F. Competència per imposar les sancions en el cas de conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre.

Correspon a la direcció del centre imposar la sanció en la resolució de l'expedient incoat a l'efecte, sense perjudici que la mesura correctora incorpori alguna activitat d'utilitat social pel centre i, en el seu cas, del rescabament de danys que es puguin establir de manera complementària en la resolució del mateix expedient.

G. Competència per imposar les sancions en el cas de conductes contràries a la convivència en el centre.

Correspon a la direcció del centre imposar la sanció a l'efecte, amb preferència que la mesura correctora incorpori alguna activitat d'utilitat social pel centre i, en el seu cas, del rescabament de danys.

Els petits conflictes que s'originin dins de l'aula, seran resolts pel mestre encarregat o encarregada del grup classe en aquell moment.

H. Prescripció de les sancions.

Les faltes i sancions referides a faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre escolar prescriuen, respectivament, als tres mesos de la seva comissió i de la seva imposició.

I. Mediació.

El centre ha d'establir mecanismes de mediació per a la resolució pacífica de conflictes. S'han d'emprar aquests mecanismes sempre que siguin pertinents.

Criteris:

- La persona encarregada de mediar en els conflictes hauria de ser algú que no estigui implicat directament en el conflicte.
- Es prioritzarà aquella persona que s'ofereixi voluntàriament.
- Es procurarà que hi hagi infants que puguin mediar en conflictes amb nens i nenes més petits i petites (padrins i fillols).

Procés de mediació:

- Sempre quan hi hagi la predisposició per arribar a un acord es prioritzarà la mediació.
- S'habilitarà l'espai i els temps adequats per resoldre els conflictes via mediació.
- Els acords que es prenguin en el procés de mediació hauran de ser vinculants per totes les parts implicades.

8. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Anualment s'incorporaran a la Programació Anual de Centre els objectius específics amb les actuacions temporitzades al present document.

La Comissió de Convivència farà un seguiment d'aquest document cada 2 anys per tal de fer els reajustos necessaris . Al 4 anys de la seva aprovació es farà una avaluació general per part del Claustre i de la Comissió i es redactaran els objectius del segon tema que es triarà (veure relació de temes a l'Annex 1)

9. PUBLICACIÓ I DIFUSIÓ D'AQUEST DOCUMENT

El PdC es publicarà i es difondrà a la comunitat educativa per mitjans informàtics: Butlletí i web.

Si alguna persona no disposa d'aquesta possibilitat, a l'escola la facilitarem.

S'explicaran els punts més rellevants d'aquest reglament al Claustre, al Consell Escolar i a l'alumnat, en el decurs de la normal activitat acadèmica, segons les respectives edats.

10. APROVACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Aquest document es va aprovar al Consell Escolar del dia .....

Barcelona

SECRETÀRIA

DIRECTORA

ANNEX 1

VALORS I ACTITUDS	Coeducació Educació intercultural Educació per la pau Educació socioemocional Educar en el respecte Educar en l'esforç i la responsabilitat Educar en la gestió positiva dels conflictes Inclusió
RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	Absentisme Conflictes greus Gestió i resolució positiva dels conflictes
ORGANITZACIÓ DE CENTRE	Acollida Comunicació Estructura i gestió de recursos Norma Participació

ANNEX 2

CONCEPTES CLAU

Tot seguit es mostren alguns dels conceptes clau en el Projecte de Convivència de l'escola.

Agressió: Acció no justificada contra l'equilibri, la integritat o els drets d'una persona mitjançant amenaces o atacs.

Assertivitat: És la capacitat d'expressar i defensar les pròpies emocions i idees tot respectant les dels altres.

Assetjament (Bullying): Qualsevol forma de maltractament físic, verbal, psicològic, social, moral, sexual, ideològic o virtual, sostingut en el temps, definit per la seva freqüència i intencionalitat de causar dany i patiment a un subjecte en concret, que pot ser exercit per un individu o un grup, amb participació passiva o activa de la resta de companys, produït per una desigualtat de poder, generant un canvi de personalitat en la víctima o víctimes (ansietat, descens de l'autoestima, quadres depressius) que dificulten la seva integració en el medi escolar i el desenvolupament normal dels aprenentatges. Aquesta acció negativa i intencionada, situa la víctima en una posició de la que difícilment pot sortir-ne pels seus propis mitjans.

Ciberassetjament: Assetjament intencionat, repetit i mantingut en el temps portat a terme a través de les tecnologies que pot produir-se a l'escola i fora d'ella, amb o sense anonimats per grups d'individus contra víctimes que no poden defensar-se.

Empatia: És la capacitat per connectar, respectuosament, amb els sentiments i les emocions de les altres persones i per comprendre els seus arguments i punts de vista.

Entesa: És un acord entre dues o més parts que expressa una convergència de voluntats.

Pràctiques restauratives: Les pràctiques restauratives constitueixen un ventall d'eines que permeten prevenir, detectar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte per tal de millorar la convivència i reforçar els vincles afectius entre les persones afectades per aquestes situacions.

Violència: Coacció física o moral exercida sobre una persona per obligar-la a una

determinada acció o omissió.

Absentisme: És l'absència reiterada i no justificada, dins de l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

Acollida: És el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat educativa, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre, i, alhora, fer-los partícips dels projectes que s'hi desenvolupen.

Coeducació: Acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de l'alumnat, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant la igualtat real d'oportunitats. Cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual i el respecte per a la diversitat de l'alumnat.

Competències socio emocionals: és la presa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius.

Comunicació: entre família i escola és el conjunt sistemàtic d'actuacions i canals que el centre educatiu posa en funcionament amb l'objectiu de compartir la responsabilitat educativa i millorar l'èxit educatiu de l'alumnat i també el funcionament del centre. Cal explicitar a les famílies què fem i per què ho fem en tot moment i, amb el mateix propòsit, conèixer quines són les seves expectatives i opinions.

Conflicte: situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles, o bé, els perceben així.

Educació intercultural: Promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conviure en una mateixa comunitat. Promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

Educació per la pau: La convivència és el valor primer de tota societat que busqui la pau i que utilitza el diàleg per resoldre tot tipus de qüestions.

Esforç: l'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. Constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment.

Mediació: Procés de gestió positiva de conflictes.

Inclusió: Suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat de manera que el centre identifiqui les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Norma: La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes del centre estan recollides en el document NOFC (Normes d'Organització i Funcionament del Centre), que són les propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptables a l'especificat del nostre centre educatiu.

Participació: És molt clar que s'aprèn participant. En aquest sentit el centre necessita d'estructures que facilitin la participació dels alumnes i pràctiques que hi convidin. De manera especial l'escola incideix en la participació de les famílies en la tasca educativa de l'escola. La seva implicació és un factor determinant en l'èxit educatiu dels seus fills. La carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre l'escola i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove.

Respecte: Principi bàsic per viure i conviure en societat, actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar. És necessari potenciar el respecte a un mateix, als altres, al món.

Responsabilitat: Capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes.

(Extret del Projecte de Convivència i èxit educatiu.

Departament d'Ensenyament. 2016)